

**Резолюція першої Всеукраїнської конференції  
«Практика моніторингу і оцінювання в Україні»  
(за участі міжнародних експертів)**

**місто Київ**

**31 березня 2018 року**

В Україні наразі відбувається реформування та модернізація усіх сфер життєдіяльності країни. Наслідком реформ маємо не лише здобутки, але й помилки, прогнозовані та неочікувані негативні результати. Оцінювання прогресу як реформи в цілому, так і окремих її компонентів, оцінювання результативності програм та проектів, спрямованих на вирішення окремих соціальних проблем та задоволення соціальних потреб, моніторинг задоволення певних соціальних груп якістю соціальних, адміністративних та інших публічних послуг, визначення впливу реформ, програм та проектів на населення окремих територій тощо мають бути обов'язковими компонентами прозорого управління та управління, спрямованого на результат.

Впровадження моніторингу та оцінювання (МіО) свідчить не лише про відповідальність за результати своєї діяльності перед платниками податків, донорами, інвесторами та безпосередніми споживачами результатів діяльності, але й про наявність спеціальних знань та умінь щодо методології МіО.

Оскільки МіО реформ, програм та проектів ще не розглядаються будь-яким керівником як інструмент удосконалення та розвитку, а швидше сприймаються як синонім контролю, то виникла потреба зрозуміти, на якому рівні знаходиться МіО в країні, які завдання постають перед фахівцями з МіО, для кого МіО є професією, які проблеми МіО є найбільш поширеними.

Всеукраїнська конференція «Практика моніторингу та оцінювання в Україні» вперше зібрала під одним дахом не лише фахівців з МіО, представників установ та організацій, які впровадили МіО у свою діяльність, навчальних закладів, які готують фахівців з МіО, та дала можливість оцінити стан МіО як професійної діяльності в країні.

**Учасники конференції констатують:**

Моніторинг та оцінювання як професійна діяльність активно розвиваються в Україні. Розвиток цього самостійного виду професійної діяльності стимулюється кількома факторами: впровадженням зарубіжних методик, які супроводжують іноземну допомогу нашій країні; запитом українського суспільства на участь в оцінюванні ситуації та прийнятті рішень органами влади; прагненням реформаторів в органах влади використовувати кращі світові практики в різних сферах. У законодавстві України з'явилися згадки МіО в зв'язку з оцінкою регіонального розвитку. Органами центральної виконавчої влади створені перші методики моніторингу і оцінки програм розвитку.

Україна має професійну асоціацію фахівців з оцінювання, яка працює на створення термінології у сфері оцінювання, стандартів оцінювання та професійних стандартів, навчальних програм для ВНЗ та власних навчальних (тренінгових) курсів, надає експертну та консультаційну допомогу органам влади та місцевого самоврядування з питань МіО, створює інформаційні та навчальні матеріали. Українська Асоціація Оцінювання є майданчиком для спілкування та обміну інформацією для професійної спільноти.

Головними замовниками навчання з питань МіО є неурядові організацій (НУО), окремі з них створюють комплексні системи МіО своєї діяльності, не обмежуючись рамками конкретних програм і проектів.

Значні зміни МіО в країні продемонстрували великий потенціал цього виду діяльності. У той же час, для МіО в Україні характерні деякі ризики. Так, наприклад, переважна більшість органів влади на всіх рівнях застосовують МіО формально і неефективно. Розділи МіО в стратегіях розвитку областей, міст, поселень містять

некоректні індикатори, не описують методіку моніторингу виконання цих програм. На даний час тільки формується/ уніфікується термінологія МіО, яка у подальшому може бути використана органами влади у своїй діяльності. Рівень проектної культури органів влади в цілому, незважаючи на окремі винятки, залишається дуже низьким. Моніторинг та оцінювання адміністративних і соціальних послуг, як правило, не впливають на підвищення їх якості. Попит на навчання з питань МіО ще досить низький: розуміння необхідності набутих знань та умінь з'являється найчастіше після навчання, необхідність навчання часто з'являється по завершенню зовнішнього оцінювання програми чи проекту. Навчання теорії МіО не має подальшого практичного застосування, а для формування практичних умінь не вистачає фахівців, які водночас мають досвід МіО та здатність вчити інших. МіО у бізнесі має свою специфіку застосування. Взаємодія фахівців з МіО в бізнесі, органах влади та громадському секторі залишається на дуже низькому рівні.

**Учасники конференції вважають за доцільне наступне:**

Фахівцям з МіО брати участь в розробці проектів законів та інших нормативних актів, в яких робляться спроби регулювання МіО в секторі влади. До подібних актів відноситься, наприклад, проект закону України «Про стратегічне планування». Вносити в проекти таких актів перевірені світовою практикою поняття і принципи. Не допускати регулювання МіО органами влади в бізнесі і громадському секторі.

Представникам міжнародних і зарубіжних донорських організацій, програм і проектів міжнародної технічної допомоги, експертно-аналітичних груп, наукової спільноти в Україні сприяти адвокації введення обов'язкового моніторингу та оцінки у сфері державної, регіональної та місцевої політики, в тому числі при використанні таких інструментів, як цільові програми, програми надання фінансування, інфраструктурні субвенції.

Всім зацікавленим у розвитку МіО:

- розвивати практико-орієнтоване навчання МіО представників всіх секторів. Збирати і узагальнювати конкретні ситуації (кейси) моніторингу і оцінювання в Україні, робити їх доступними для всіх зацікавлених: викладачів, фахівців з оцінювання, потенційних користувачів МіО (у т.ч. представників громадянського суспільства);
- допомагати навчальним закладам та центрам підвищення кваліфікації впровадження практико-орієнтоване навчання з питань МіО;
- активізувати компетентну громадську участь в МіО публічних послуг. Сформувати систему постійного моніторингу та оцінювання соціальних, адміністративних та інших загальнозначущих послуг, виробити рекомендації щодо поліпшення законодавства про послуги;
- завершити роботу над етичними стандартами і кваліфікаційними вимогами до фахівців по МіО в Україні, розпочату Українською Асоціацією Оцінювання в 2015 році;
- організувати систему добровільної сертифікації фахівців з МіО в Україні та систему підвищення їх кваліфікації;
- вивчати і впроваджувати зарубіжний досвід співпраці професійної спільноти фахівців з оцінювання з представниками сфери управління і бізнес-організацій.